

- 1. Prosimo, da znotraj digitalne strategije vaše stranke na kratko opredelite stališče do tehnologije veriženja blokov in do krypto-imetij, predvsem nas zanima kakšne cilje ste si zadali, kakšen je akcijski načrt in katere deležnike vključuje.**

Tehnologija veriženja blokov je ena najbolj perspektivnih tehnologij v dobi tranzicije v digitalno družbo.

Kaj je potrebno postoriti kratkoročno: izobraževanje in usposabljanje o tehnologiji veriženja blokov. Na splošno pa je potrebno urediti procesno podporo financiranja zagonskih podjetij in vzpostaviti privlačen paket Slovenije za ključne kadre.

- 2. Kakšno je vaše stališče o vseh evropskih direktivah, ki se tičejo tudi kriptovalut in blockchain tehnologije: MiCA, DataACT, AML/CFT?**

EU po defaultu ne želi regulirati tehnologij, temveč njihovo uporabo, ter zaščititi pri tem uporabnika, uporabniške pravice in preprečevati goljufije, kot so pranje denarja, davčne utaje, ipd. Slovenija naj se aktivno vključuje v oblikovanje evropske regulative na tem področju in vse čim hitreje prenese tudi v svoje okolje.

- 3. Kakšen je vaš odnos do obdavčitve fizičnih oseb iz naslova trgovanja s kriptovalutami ter plačevanja dobrin in storitev s kriptovalutami? Prosimo za obrazložitev odgovora.**

Obdavčitev kriptovalut je povsem v smislu pomoči sedanjí finančni industriji in absolutno ne bi smela biti predmet dodatne obdavčitve. Na splošno bi se moral regulator opredeliti katere so valute za prenos vrednosti in katere so nekatere delnice podjetji. S tem bi lahko tudi le te obdavčevali na enak način kot kapitalske dobičke. Splošni predlog obdavčitve kot je trenutno v parlamentu, pa je nesprejemljiv, saj bi potem morali obdavčiti tudi vse konverzije, tudi iz dolarjev ali drugih valut.

- 4. Kakšno je vaše stališče o digitalnem evru? Kakšno je vaše stališče stabilnih kovancih in ostalih virtualnih valutah?**

Primer A:

V primeru, da bi šlo za enak sistem kot pri bitcoinu, bi bila dobra stran, da banksterji nebi imeli dostopa do denarja varčevalcev in ga nebi mogli zapraviti. Slaba stran zbiranje sredstev za kredite gospodarskim družbam za normalno poslovanje. Hkrati nebi bilo možno tiskati dodatnih emisij valute kar bi predstavljalo predvsem problem ob krizah kot je bila sedaj (Covid). Torej bi se vsi subjekti morali držati strogih pravil brez deficita, kar bi sicer bilo dobro če bi to naredil cel svet. Tako pa bi tak sistem EU postavil gospodarsko v precej slabši položaj. Torej sistem kot je bitcoin ni sprejemljiv.

V primer B:

Možna je emisija nove valute po narekih centralne banke in njeno distribucijo v lokalne banke, pa imamo skoraj enak sistem kot je sedaj.

Torej je treba za digitalni Euro ponuditi rešitve, ki bodo uravnotežene za vse, kar pa bo prav gotovo predmet dolgoletnih razprav.

- 5. V Sloveniji deluje veliko mikro in majhnih podjetji, ki razvijajo primere uporabe na podlagi blockchain tehnologije. Veliko slovenskih podjetji je svoje delovanje preneslo v tujino, saj jim določene evropske in druge države ponujajo mnogo boljšo pravno jasnost in varnost. Kakšen je vaš komentar in kakšne aktivnosti načrtujete v vašem mandatu, da bi slovenskim blockchain podjetjem omogočili ustrezne pogoje za delovanje v Sloveniji?**

Razlog za prenos podjetji v tujino leži predvsem v dveh stvareh. Klientelizem na Finančni upravi, ki s svojimi postopki in uredbami močno omejuje delovanje režimu nenaklonjenih podjetji. Drugi pa v izredni birokraciji ko preide do primerov, te stvari se da precej enostavno rešiti. Nekatere nevladne organizacije že zelo aktivno delujejo na tem področju in njihovi predlogi se zdijo zelo dobri.

- 6. Evropa se sooča s perečim pomanjkanjem digitalnih strokovnjakov, predvsem razvijalcev, ki so ključni tudi za razvoj različnih blockchain projektov. Kakšno je vaše stališče, kakšni ukrepi so po vašem mnenju nujni, da bo lahko Slovenija ostala konkurenčna v razvoju digitalnih tehnologij, tudi blockchain tehnologije?**

Evropa pri izobraževanju digitalnih kadrov predvsem zaostaja zaradi prepočasne prilagoditve učnih programov na fakultetah. Tako do programerji v veliki meri odvisni od inštrukcij na internetu. Vsekakor bi bilo potrebno povečati vpis ter tudi zaposliti na fakultetah zunanje sodelavce z določenih področij. Trenutno so stolčki v Javni agenciji za raziskovalno dejavnost preveč izpostavljeni klientelizmu in s tem so okrnjeni programi tudi pri digitalizaciji.

- 7. Kakšna je vaša ocena vpliva blockchain tehnologije na civilno družbo: jo vidite kot orodje, ki bo pripomoglo k večji demokratizaciji ali ji pripisujete kakšno drugačno vlogo?**

Večjo demokratizacijo bi lahko dosegli z referendummi in volitvami na podlagi blockchain tehnologije. Postopek bi bil hiter in bi lahko ljudje hitreje odločali tudi o manjših stvareh, ki so sedaj izključno v pristojnosti politike. (recimo tudi o podpori Ukrajini, pa o menjavi kadrov na RTV ter financiranju STA). Vsekakor bi bil sistem trdoživ proti volilnim prevaram, kot smo ga videli v Belorusiji.

- 8. Po nekaterih podatkih naj bi Slovenija, do leta 2030, potrebovala med 5 in 10 tisoč novih strokovnjakov na področju veriženja blokov, kripto ekonomije in naprednih tehnologij. Kakšna je vaša vizija posodobitve izobraževalnega sistema na tem področju?**

Kot pod točko 6. Predlagamo znanstveno kapico, ugodnosti pri uvozu vrhunskih strokovnjakov in oblikovanje privlačnih pogojev za razvoj.